

FRANCESC D'ASSÍS, L'HOME ECOLOGITZAT

“Elegeix la vida per a que visquis tu i la teva descendència” (Dt 30, 19-20).

El grau de consciència i de sensibilització davant els problemes ambientals plantegen la necessitat de revisar els límits del nostre model de civilització, el sentit i direcció del progrés tecnològic. Cal una nova forma d'estar en la terra diferent a la basada *“en la dominació de la naturalesa per l'home que deriva de la profunda dominació de l'home per l'home”* (M. Boockhin, 1982). Aquest es l'objecte del pensament ecològic.

Hi ha dos grans corrents de pensament ecològic: A) El que diferencia l'home i la Naturalesa, **corrent antropocèntric**, que veu una subordinació dels éssers vius i de la Terra als interessos humans, amb més o menys sensibilitat ambiental. I B) El que iguala i dilueix l'home amb la Naturalesa, **corrent biocèntric**, que veu l'home com un ésser submergit en l'únic Ésser, constituït per la totalitat dels éssers vius (*“Deep Ecology”*, Panteisme i Panenteisme).

Aquí ens centrarem únicament en el corrent antropocèntric compatible amb la creença d'un Déu personal, i en concret en el de caire “dèbil” o també anomenat “savi”, on trobem dues idees claus per aturar tanta ànsia de dominació:

La primera idea és que cal establir una comunicació efectiva, un *“diàleg”* franc entre els éssers humans i la Naturalesa. Cal entendre aquest “diàleg” com a **percepció** que *“El món no és silent ni passiu, està ple de valors, propostes i significats”* (D. Abram, 1985).

La segona és que *“La Terra s'ha de veure com una comunitat a la que es pertany i, per això, se li deu respecte i amor”* (A. Leopold, 1949). En aquesta comunitat utòpica hauria de prevaldre la **justícia**, la **solidaritat** i la **cooperació**.

L'home que viu aquests canvis deixa de considerar-se un ésser aïllat, *“es reconeix com un ésser amb entitat pròpia constituïda per la seva obertura al món i als altres éssers humans i a la transcendència* (J. Ballesteros, 1995)

A mig camí dels dos corrents de pensament hi ha la visió de St. Francesc de la Naturalesa:

Francesc d'Assís, l'home ecologitzat

*“-Segueix escrivint, germà Lleó: Tota la meva vida no vaig fer sinó que **estimar**, i el primer manament de l'amor és deixar viure als vivents. Oh germà Lleó, si **respectéssim**, si **reverenciéssim** tot el que viu, més encara, **tot el que és**, la creació seria una llar feliç. I t'afegiré una precisió, germà Lleó: respectar particularment el que és dèbil i insignificant... La **superioritat intel·lectual** l'hauria d'utilitzar l'home per cuidar, protegir i ajudar a viure als vivents...”*

St. Francesc va captar que les coses són sagraments de Déu i que parlen de Déu. Francesc cerca *una altra manera de viure*, d'estar amb les coses, *amb sentit, profunda i amorosa* que es concreta en la fraternitat universal i la pobresa.

La vivència de la **fraternitat universal**, que posa a l'home al “mateix nivell” que la resta de criatures, ell mateix es defineix pel que posseeix en comú a la resta de criatures a les que considera **germanes** i servent humil de cadascuna.

La **pobresa** des del lloc físic dels pobres, sinònim d'humilitat. St. Francesc era capaç d'acollir totes les coses sense cap mena d'interès de possessió, de lucre o d'eficàcia.

Tanmateix l'home no és un més en la Naturalesa sinó que és habitatge de Déu, capaç d'acollir Déu, i això el fa únic, sol en la creació (en relació a les criatures).

Preguntes:

- És necessària una nova ètica (“ecològica”) per afrontar l' actual crisi ambiental?
- Quina(es) crítica(ques) es poden fer als corrents de pensament ecològic A i B apuntats aquí?
- Quins trets defineixen l'home “ecologitzat” respecte l'home modern (pag 14/20)?
- Com entens la justícia, la solidaritat i la cooperació en aquesta comunitat utòpica?
- Comenta: *“Allò que un sembla és allò que recull”* (Ga 6,7). *“Feu als altres tot allò que voleu que ells us facin ”* (Mt 7, 12) *“ Tot coopera al bé dels que estimen Déu”* (Amor) (Rm 8, 28).

Salm 19. El cel parla de la gloria de Déu

Bibliografia: Larrañaga, Ignacio. *El germà d'Assís. Vida Profunda de St. Francesc.* Paulines.2000. pàg.413.